

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่อง การเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนการวิจัย และผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผล

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.05 / 81.84 เป็นไปตามเกณฑ์
2. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.7900 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.7900
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนมีผลการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D.=0.40)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 6 นักเรียนพอใจทำแบบฝึกทักษะการคิดรูปแบบผังกราฟิกเรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศเพราะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.97$, S.D.=0.18) รองลงมา คือ ข้อ 3 นักเรียนพอใจรูปแบบการนำเสนอองค์ความรู้

ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพราะมีความแปลกใหม่น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.94$, S.D.= 0.25) และ ข้อ 8 นักเรียนพอใจการนำเสนอองค์ความรู้ด้วยผังกราฟิกเพราะมีความแปลกใหม่ ($\bar{X} = 4.88$, S.D.= 0.34) ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

ผลของการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่อง การเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 /2 พบว่า ผังกราฟิก ช่วยกระตุ้นและความสนใจการเรียนรู้ ส่วนแบบฝึกทักษะในการจัดกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความสุขและพัฒนาทักษะกระบวนการคิดในการเรียนรู้ ส่งผลให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.05 / 81.84 เป็นไปตามเกณฑ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นและความสนใจของนักเรียน นอกจากนั้นยังได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มเพื่อระดมความคิดร่วมกันและจากการทำใบงานที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองการเชื่อมโยงในกระบวนการคิดและการแก้ปัญหา การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เป็นการนำรูปแบบกระบวนการคิดมาพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียนให้มีความเข้าใจและชัดเจนในเนื้อหาที่เรียนรู้มากยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกมีการสร้างแผนการจัดกิจกรรมโดยอาศัยหลักการและทฤษฎีการศึกษาหลายอย่างเข้ามาช่วย ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคลการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้หลักการวิเคราะห์และหลักการวิเคราะห์ระบบเข้ามาช่วย (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 117-120) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกของจอยส์และคณะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเพราะผังกราฟิกเป็นที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้นและจดจำนาน และมวลเนื้อหาสาระที่เรียนเป็นระบบระเบียบ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผล

การศึกษาของ สุริพร เรื่องสม (2550 : 79) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิด วิชาสุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิดมี 4 ศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วยคู่มือครู เนื้อหา ใบความรู้ ใบงาน แบบประเมินผลมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.35/83.80 และยังสอดคล้องกับผล การศึกษาของ อรพรรณ จิตกำเนิด ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ผังกราฟิกวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสารในชีวิตประจำวัน มีค่าความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 81.67/81.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์

2. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของ วัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.7900 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศ ของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นั้นมีแนวคิดในการ สร้างโดยอาศัยหลักการและทฤษฎีการศึกษาหลายอย่างเข้ามาช่วย ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ ทิศนา แคมมณี (2553 : 99) กล่าวว่า ในการเรียนจัดการเรียนการสอนโดยสร้างความสัมพันธ์ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน โรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน รูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข (2548 : 67-71) กล่าวถึงการใช้ผังกราฟิกในการเรียนรู้ที่สื่อสารเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการ รวบรวมอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน ประกอบกับการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกของจอยส์และคณะมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 8 ขั้นตอน ซึ่งถือว่าเป็นเทคนิคการสอน ที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการกระจำงัดมากขึ้น หลังจาก ที่ผู้เรียน ได้ศึกษาและสามารถลำดับกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่ตนเองได้เรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ผล การเรียนรู้ของนักเรียนพัฒนาสูงขึ้นตามลำดับ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้าง สุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียน มีผลการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่า ได้มีการนำ นวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้มีการวัดที่หลากหลาย ซึ่งทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม กับวิชา เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งควรจะเป็นการวัดที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ผู้สอนได้มีการ ปรับปรุงแก้ไขวิธีการวัดผลประเมินผลทางการเรียนอยู่เสมอ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับเหตุการณ์ ปัจจุบันและมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และผู้เรียนด้วย การที่จะให้ผู้เรียนให้

บรรลุผลการเรียนรู้ตัวบ่งชี้ หรือจุดประสงค์ในการเรียนนั้น กรมวิชาการ (2545 : 22) กล่าวว่าไว้ว่า ต้องปรับปรุงแก้ไขวิธีเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน นิภา เมธาวิชัย (2536 : 65) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความรู้และทักษะที่ได้รับการพัฒนามาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ครูอาศัยเครื่องมือวัดผลช่วยในการศึกษาว่านักเรียนมีความรู้และทักษะมากน้อยเพียงใด อนันต์ ศรีโสภณ (2520 : 82 – 97) ได้กล่าวถึงวิธีการวางแผนการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้ คือ กำหนดจุดมุ่งหมายของการทดสอบในห้องเรียนกำหนดหัวข้อ เนื้อหาวิชาการกำหนดนิยาม จุดมุ่งเชิงพฤติกรรม การดำเนินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้ ครูผู้สอนจะต้องทำการวัดผลและประเมินผลกับผู้เรียนทุกคนและผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาที่นักเรียนนั้น ๆ ศึกษาอยู่ที่ด้วยการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพและการวัดผลและประเมินผลตรงตามตัวชี้วัดจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีผลการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้

ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่หลากหลายต่อการเรียนรู้ ทำให้รู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รูปแบบการนำเสนอองค์ความรู้ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพราะมีความแปลกใหม่น่าสนใจ เป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดดียิ่งขึ้น ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมา ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรีพร เรื่องสม (2550 : 79) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน โดยใช้แผนผังความคิด วิชาสุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่ม โรงเรียนวิเศษเมืองทอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้แผนผังความคิดในระดับมาก สอดคล้องกับ อรพรรณ จิตกำเนิด (2554 : 85-86) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกในระดับมาก

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรให้ความสนใจในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก มาใช้เป็นนวัตกรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.1.2 ครูผู้สอนต้องฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ต้องคอยกระตุ้น และเสริมแรงให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นนามธรรม นักเรียนได้แสดงความคิดและเชื่อมโยงความคิดอย่างมีกระบวนการ และอย่างเป็นระบบและครูผู้สอนควรนำมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก ในลักษณะสื่ออิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย เพื่อให้มีทั้งภาพและเสียงโดยจัดทำเป็นแผ่นซีดีรอมหรือไฟล์ข้อมูลเพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.2 ควรมีการวิจัยเรื่องพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในเนื้อหาสาระที่ฝึกปฏิบัติมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้และพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น